

Intelligentie achter de dingen en verschijnselen ons een aannemelijke verklaring voor dergelijke natuurwonderen kan geven, een scheppende kracht, die de geheele combinatie der instinctmatige handelingen in haar geheel en tegelijkertijd te voorschijn heeft gebracht.

Heemstede.

S. LEEFMANS.

NOG EEN JUBILARIS.

Tien jaar geleden (De Tropische Natuur 15e jrg., p. 157-162) werd door Mevr. HARREVELD-LAKO een uitvoerige beschrijving gegeven van den baobab of apenbroodboom (*Adansonia digitata* L.), welke zich op het erf van het Suikerproefstation te Pasoeroean bevindt. Daar deze boom, in 1916 geplant, thans dus twee maal zoo oud is als toen hij indertijd beschreven werd, leek het

een geschikt tijdstip een foto en eenige cijfers te geven als aanvulling op genoemd artikel.

De afgebeelde plant maakt een volmaakt gezonden indruk. Hij bloeit rijkelijk gedurende de tweede helft van den Westmoeson en het begin van den Oostmoeson, dus langer dan vroeger gemeld werd. Het aantal bloemen en vruchten is legio, de vruchten leveren goed kiembare zaden. De boom is in haar tweede 10-jarige periode goed blijven doorgroeien, zooals uit onderstaande cijfers blijkt:

		in 1926	in 1936
hoogte		12.— m	12.50 m
omvang	op 1 m hoogte	2.55 m	3.50 m
idem	op 1.50 m	2.54 m	3.43 m
idem	op 2 m	„belangrijk minder”	3.26 m

De dikte-toename is dus aanzienlijk, vooral in het gedeelte boven schouderhoogte gelegen. Op ongeveer 5 m neemt de stamomvang vrij plotse-ling af; de boom splitst zich in enkele groote dikke takken, die het bovenste deel van den kruin opbouwen, de eigenlijke stam komt vrij abrupt tot een einde. Het zelfde vindt men in nog sterkere mate bij de andere soort van het geslacht, de Australische *A. Gregorii*; verder nog bij enkele verwante boomsoorten als *Brachychiton* (Australië) en *Cavanillesia* (Z. Amerika); *Adansonia*

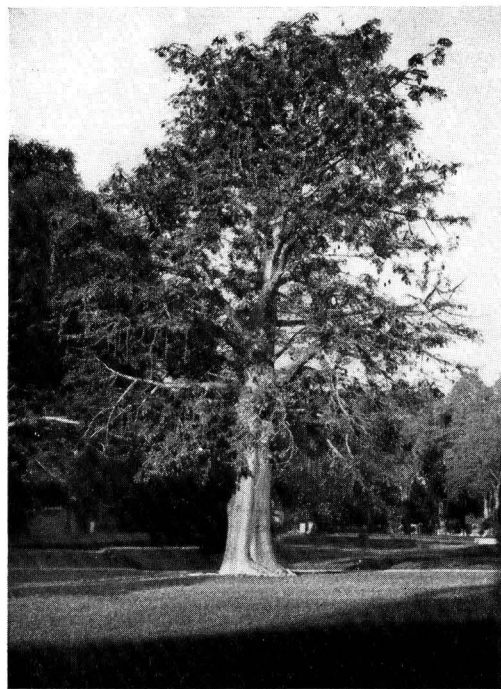

Fig. 1. De baobab of apenbroodboom, *Adansonia digitata* L. op het erf van het Proefstation te Pasoeroean, 12 Juli 1936.

[Foto E. W. Clason.

en *Cavanillesia* behooren tot de Bombacaceae, *Brachychiton* tot de verwante familie der Sterculiaceae.

De foto is iets later in het seizoen genomen; de bladroon is reeds wat lichter ge-

worden; binnenkort laat de plant alle bladeren vallen. Uit de toename valt af te leiden dat de massa van de plant in de tweede 10-jarige periode ongeveer verdubbeld is; de lengtegroei houdt practisch op, maar de diktegroei gaat door; wanneer het tempo gelijk blijft, zou de dikte van den beroemden, naar schatting 5000-jarigen baobab, op Afrika's Westkust, die 9 m dik is, in ca 1200 jaar bereikt kunnen worden, wat zeker een respectabele leeftijd is. Daar het groeitempo wel zal afnemen, is dit getal als een minimum te beschouwen.

Het door Mevr. HARREVELD-LAKO genoemde tweede exemplaar is thans ter ziele; in December 1935 is het door een plotseling optredenden rukwind omgewaaid; het wortelstelsel, dat reeds in de jeugd een moeilijke periode had te doorstaan, bleek zeer ondiep te zijn en bovendien was het zwaar aangetast. Dit exemplaar was naar schatting hoogstens 60 cm dik, dus ongeveer de helft van het andere even oude, maar voorspoedig opgegroeide exemplaar.

Aan verschillende belangstellenden werden reeds vruchten en jonge planten verstrekt, zoodat thans waarschijnlijk reeds ettelijke exemplaren in Oost-Java zullen groeien. Rijpe vruchten zullen op aanvraag gaarne worden afgestaan.

Pasoeroean.

O. POSTHUMUS.

REUZENSLANGEN EN HUN PROOI.

Slangen hebben ten allen tijde de belangstelling van het menschdom genoten en ook heden ten dage luistert men nog gretig naar slangenverhalen. Niet dat de doorsnee-mensch groote bewondering voor deze dieren koestert, maar het griezelige, het angstwekkende bevredigt een aangeboren zucht naar sensatie en emotie.

Over slangen wordt veel gefantaseerd en toch vinden slangenverhalen een gretig oor. Naar het voorbeeld, dat de *Python* met zijn buit geeft, worden de meest onwaarschijnlijke vertellingen op dit gebied door de goedgelovige gemeente „met huid en haar” verslonden. Wie hoorde niet eens het verhaal van een slang zoo dik als een boomstam en van evenredige lengte? Hier in Indië ziet men soms een onsmakelijke wandversiering in den vorm van een

Fig. 1.

[Foto M. Honda, Pontianak.]